

چگونه یک پایان نامه بهتر بنویسیم؟

نویسندگان:

دکتر دیوید ایوانز

دکتر پل گروبا

ترجمه و تدوین:

دکتر امیر سعدالدین

مهندس اکبر بابائی

سرشناسنامه	: سعدالدین، امیر
عنوان و نام پدید آورنده	: چگونه یک پایان نامه بهتر بنویسیم؟ / دکتر امیر سعدالدین، مهندس اکبر بابائی
مشخصات نشر	: با همکاری دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری	: ۲۲۳ص
شابک	: 978-684-151-105-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: روش تحقیق -- نگارش پایان نامه ارشد
شناسه افزوده	: مهندس اکبر بابائی
رده بندی کنگره	: RP3974ع7615 ۱۳۸۹
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۹۸۲۵۷۳

نام کتاب:	چگونه یک پایان نامه بهتر بنویسیم؟
مؤلف:	دکتر امیر سعدالدین، مهندس اکبر بابائی
ویراستار ادبی:	نصرت الله مشکور
ناشر:	مؤلف با همکاری دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
نوبت چاپ:	اول-۱۳۸۹
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
چاپ:	نوروزی
شماره شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۵۱-۱۰۵-۶
قیمت:	۴۶۰۰ تومان

نشانی: دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان- مرکز نشر دانشگاه
 کدپستی: ۴۹۱۱۲۸-۱۵۷۳۹، صندوق پستی ۳۸۶، تلفن و نمابر: ۰۱۷۱-۲۲۲۲۹۲۹

www.ketab.ir

بی گمان گسترش مرزهای دانش از رسالت‌های مهم جامعه دانشگاهی است و نشر دستاوردهای ارزنده در پروراندن درخت تنومند دانش جایگاه ویژه ای دارد. شورای انتشارات دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان بر این باور است که چاپ آثار استادان و پژوهشگران می‌تواند افزون بر گسترش یافته های علم، بستری فرهنگی برای شکوفایی اندیشه و خودباوری فراهم کند. امید است این کتاب که شصت و هفتمین اثر این مجموعه است بتواند همگام با سایر مراکز علمی کشور گامی مؤثر در اعتلای علمی فرهیختگان ایران زمین بردارد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
س	پیشگفتار مترجمان
۱	۱- نگارش طرح پیشنهادی پایان نامه (پروپوزال)
۳	بخش های پروپوزال
۳	عنوان
۳	نوع تحقیق
۴	چکیده
۴	مقدمه/ زمینه تحقیق
۵	تعریف مسأله
۶	مرور منابع (سابقه تحقیق)
۸	هدف و سوالات تحقیق
۹	فرضیات تحقیق
۱۰	استفاده کنندگان از نتایج تحقیق، اهمیت و کاربرد آن
۱۰	روش تحقیق
۱۴	چکیده
۱۵	۲- پایان نامه چیست؟
۱۶	معیارهای سنجش
۲۰	نگاهی به پایان نامه های دیگر
۲۲	چکیده
۲۳	۳- یک شروع محکم
۲۴	چرا در شروع کار مشکل داریم؟
۲۶	تفکر منطقی در نگارش پایان نامه
۲۷	ساختار یک پایان نامه استاندارد
۳۱	ارائه گزارش تحقیق و ساختار آن
۳۲	ساختار پایان نامه غیر استاندارد
۳۴	زودتر، نوشتن را آغاز کنید و آن را مستمر ادامه دهید
۳۹	جمع بندی نگارش
۴۲	شروع نگارش و تکرار آن

نگارش یک فصل مشخص به شکل کامل.....	۴۴
چکیده.....	۵۰

۴- برای نوشتن پایان نامه از برنامه Word استفاده کنید.....	۵۲
نمایش کار.....	۵۳
ایجاد یک قالب پیش فرض برای پایان نامه و استفاده از آن.....	۵۵
ویژگی های کلیدی Microsoft Word.....	۶۰
کنترل املا و قواعد دستوری.....	۶۰
منابع.....	۶۱
جدول ها.....	۶۴
شکل ها.....	۶۵
فهرست مطالب.....	۶۶
ردیابی تغییرات.....	۶۷
جمع بندی نسخه نهایی پایان نامه.....	۶۹
مدیریت فایل ها.....	۷۰
ذخیره کردن فایل ها و تهیه نسخه دوم از آنها.....	۷۰
استفاده از رایانه های متعدد.....	۷۲
تعامل با استاد راهنما.....	۷۴
چکیده.....	۷۵

۵- نگارش فصل مقدمه پایان نامه.....	۷۶
بیان مسأله تحقیق.....	۷۸
هدف.....	۷۹
دامنه تحقیق.....	۸۱
مرور کلی تحقیق.....	۸۳
همچنان که می نویسد، آن را بازبینی کنید.....	۸۵
چکیده.....	۸۸

۶- نگارش فصل های اولیه پایان نامه.....	۹۰
کار را با فصل های اولیه شروع کنید.....	۹۱
مواد و روش های توصیفی.....	۹۲
مرور نظریه تحقیق.....	۹۴
تحقیق های اولیه.....	۹۸

۹۹.....	اصلاح و تجدید نظر.....
۱۰۴.....	چکیده.....
۱۰۶.....	۷- نگارش فصل طرح تحقیق پایان نامه.....
۱۰۹.....	فرضیه سازی.....
۱۱۱.....	انتخاب روش تحقیق.....
۱۱۳.....	استفاده از چند روش تحقیق.....
۱۱۴.....	تفاوت بین مطالعه و مطالعه موردی.....
۱۱۸.....	طرح ابزار یا روش تحقیق.....
۱۲۱.....	چکیده.....
۱۲۲.....	۸- نگارش فصل نتایج پایان نامه.....
۱۲۴.....	ارائه نتایج.....
۱۲۶.....	تجزیه و تحلیل نتایج.....
۱۲۷.....	ارائه نتیجه گیری تحقیق.....
۱۲۸.....	چکیده.....
۱۲۹.....	۹- نگارش فصل بحث یا ارزیابی پایان نامه.....
۱۳۰.....	عملکرد فصل بحث.....
۱۳۱.....	ساختار بندی فصل بحث.....
۱۳۵.....	هدف و دامنه تحقیق خود را به یاد آورید.....
۱۳۶.....	با اقتدار بنویسید.....
۱۳۹.....	چکیده.....
۱۴۱.....	۱۰- نگارش فصل نتیجه گیری پایان نامه.....
۱۴۲.....	ساختار بندی فصل نتیجه گیری.....
۱۴۲.....	قواعد مربوط به نگارش فصل نتیجه گیری.....
۱۴۵.....	چکیده.....
۱۴۶.....	۱۱- نکته هایی که باید قبل از ارائه پایان نامه در نظر گرفت.....
۱۴۷.....	از پیش نویس اول تا دوم.....
۱۴۸.....	ویرایش ساختار پایان نامه.....
۱۴۹.....	متن اصلی تحقیق.....

۱۵۰	روش اجرایی کنترل پیش‌نویس پایان‌نامه
۱۵۱	صفحات اولیه پایان‌نامه
۱۵۱	صفحه عنوان
۱۵۱	صفحه تقدیم
۱۵۲	چکیده
۱۵۲	فهرست مطلب‌ها
۱۵۳	فهرست شکل‌ها
۱۵۳	فهرست جدول‌ها
۱۵۴	پیشگفتار
۱۵۴	تقدیر و تشکر
۱۵۴	تعهد نامه
۱۵۵	متن اصلی
۱۵۵	هدف و دامنه تحقیق
۱۵۵	سابقه تحقیق
۱۵۶	طراحی تحقیق
۱۵۶	نتایج
۱۵۷	بحث
۱۵۷	نتیجه‌گیری
۱۵۷	قالب
۱۵۹	شکل‌ها و جداول
۱۶۰	نمودارها
۱۶۰	جداول
۱۶۲	یادداشت‌ها و منابع
۱۶۳	پیوست‌ها
۱۶۴	واژه نامه
۱۶۵	چکیده
۱۶۶	۱۲- ارائه مقاله از پایان‌نامه
۱۶۶	نوشتن مقاله از پایان‌نامه
۱۶۷	تهیه یک طرح برای انتشار پایان‌نامه و مقالات مستخرج از آن
۱۶۹	انتخاب مطالب از پایان‌نامه جهت نوشتن مقاله و چاپ آن
۱۷۰	ارائه مقاله در مجلات علمی معتبر
۱۷۰	ساختاربندی مقاله

۱۷۲.....	آماده کردن مقالات برای گذاشتن بر روی شبکه اینترنت
۱۷۲.....	مقالات گروهی
۱۷۴.....	کاربرد قالب الگو برای نگارش کار گروهی
۱۷۲.....	مقالات کنفرانس یا سمیناری
۱۷۲.....	آماده سازی مقاله
۱۷۸.....	ارائه شفاهی مقاله
۱۸۳.....	چکیده
۱۸۴.....	فهرست منابع
۱۸۵.....	منابع برای مطالعه بیشتر
۱۸۵.....	منابع تحت وب
۱۸۶.....	منابع چاپ شده
۱۸۷.....	پیوست

www.ketab.ir

قال رسول الله (ص):

«قِدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ»
«وانش را به وسیله نوشتن و ثبت کردن نگهدارید و حراست کنید.»

پیشگفتار مترجمان

با ورود دانشجویان به دوره‌های تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و بالاتر) و انتخاب واحد درسی پایان نامه، ضروری است که آنها نسبت به انجام تحقیق خود و نیز ارائه آن در یک قالب و ساختار مدوّن مبادرت نمایند. استفاده از یک ساختار تعریف شده و مدوّن از چند جنبه مفید و مؤثر می باشد. اول آنکه آنها با انجام این کار، پایان‌نامه‌ای مطابق با دستورکار دانشگاه خود می‌نویسند. از طرف دیگر، چنین پایان‌نامه‌ای بیانگر تعامل قوی بخش‌های خلاق و خودآگاه ذهن محقق و بالاخره تعامل با اعضای گروه تحقیق است. همچنین انجام صحیح روند فرآیند نگارش پایان‌نامه برای خود دانشجویان نیز ساده‌تر شده و در نهایت نتیجه‌گیری منطقی از آن نیز فراهم می‌شود. علاوه بر این چنانچه بعداً خواننده دیگری نیز از آن استفاده نماید، می‌تواند با توجه به ساختار مدوّن پایان‌نامه، به سهولت به موارد مورد نظر خود در آن دست یابد.

در کشور ما نیز دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی با توجه به ضوابط و آیین‌نامه‌های دانشگاه خود اقدام به تهیه و نگارش پیشنهاد طرح تحقیقاتی و پایان‌نامه

می‌نمایند، دیده شده است که این ضوابط از لحاظ رعایت موارد مرتبط با قالب‌بندی و نگارش، از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر دارای تفاوت‌هایی جزئی است. اما به طور کلی قالب، سبک نگارش و ساختار پایان‌نامه دارای چهارچوب استاندارد است که دانشجویان با رعایت آنها می‌توانند به نگارش بهتری از پایان‌نامه خود دست یافته و از بروز بسیاری از مشکلات طی نگارش خودداری شود.

خمیرمایه اولیه این کتاب حاصل ترجمه کتاب "How to write a better thesis" نوشته آقایان "David Evans" و "Paul Gruba" از انتشارات دانشگاه ملبورن استرالیا (۲۰۰۵) و جزوه تألیف قطب علمی نگارش دانشگاه ایالتی پورتلند تحت عنوان "Writing thesis and dissertation proposals" می‌باشد که با بهره‌گیری از تجربیات حاصل از چندین دوره تدریس درس روش تحقیق، تعامل با دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و بهره‌گیری از بازخوردهای آنان و نیز مطالب ارائه شده در کارگاه آموزشی برگزار شده در دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان در سال ۱۳۸۸، تقویت شده و در نهایت به صورت اثر حاضر در اختیار خوانندگان گرامی قرار می‌گیرد.

فصل ۱ این کتاب به نحوه نگارش پیشنهادیه طرح تحقیق می‌پردازد. عمده مطالب این فصل برگرفته از جزوه "Writing thesis and dissertation proposals" موجود بر روی شبکه اینترنت می‌باشد. در انتهای کتاب نیز نمونه‌ای از یک پیشنهادیه طرح تحقیق (پروپوزال) آورده شده است تا دانشجویان تحصیلات تکمیلی با ساختار و اجزای آن بیشتر آشنا شوند. فصل‌های ۲ تا ۴ چگونگی شروع کار و نحوه تصمیم‌گیری قبل از شروع را آموزش می‌دهند. فصول ۵ تا ۱۱ نشان می‌دهند که چگونه می‌توان با بخش‌های مختلف یک پایان‌نامه مواجه شده و آن را تا مرحله تحویل آن پیش برد. از آنجایی که ممکن است شما مایل به ارائه گزارشی از پیشرفت کار خود در سمینارها و کنفرانس‌ها باشید و نتیجه نهایی پروژه شما به صورت مقاله در مجلات معتبر منعکس شود (که حتماً مایل خواهید بود)، لذا فصل ۱۲ به بیان روش مناسب ارائه سمینارها و مقاله‌های استخراج شده از پایان‌نامه‌ها می‌پردازد. این نوع کارها به دلیل تفاوت آنها در دامنه کار، هدف، تعداد مخاطب و نیز حجم آنها با پایان‌نامه متمایز می‌باشند. این فصل

همچنین به مواردی که در نگارش مشترک مقاله‌ها با همکاری استاد راهنما و یا افراد دیگر باید مدّ نظر قرار گیرند می‌پردازد. اگر شما در مرحله آغازین کار نگارش پایان‌نامه هستید، پیشنهاد می‌کنیم که ابتدا فصل‌ها ۲ و ۳ این کتاب را مطالعه کنید. وقتی که به فصل ۴ برسید، این فصل در حین کار برای شما مشخص‌تر می‌شود. بعضی از موارد طرح شده در این فصل ممکن است تا وقتی که شما هنوز به مرحله نوشتن پایان‌نامه خود نرسیده‌اید، قابل درک نباشد. لذا خواهشمندیم که توصیه‌های ما را جدی بگیرید و سعی کنید که از همان ابتدای کار از نرم افزار مایکروسافت^۱ به صورت خلاقانه و درست در کار خود استفاده کنید. فصل ۴ را کامل بخوانید تا اینکه توانایی این نرم افزار را بهتر درک کنید یا حداقل با نحوه استفاده از یک الگوی^۲ پایان‌نامه‌نویسی آشنا شوید. بدین ترتیب شما آمادگی گام نهادن درست برای کار با این نرم افزار را به دست می‌آورید. در مراحل بعدی کار می‌توانید به فصل ۲ با تفصیل بیشتر رجوع کنید تا به فراخور پیشرفت پایان‌نامه به توانایی‌های خود در این زمینه بیاورید.

از شورای محترم نشر دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان به ویژه آقای علیرضا شیخی مسئول محترم دفتر نشر دانشگاه به خاطر مساعدت و پشتیبانی در چاپ کتاب کمال تشکر را داریم. از جناب آقای نصرت‌الله مشکور به خاطر انجام ویراستاری ادبی کتاب سپاسگزاری می‌گردد. از همکاری خانم‌ها محبوبه بای، سحر بهنودی، آزاده گوهر دوست، محبوبه رحیمی، فاطمه یعقوبی، عطیه رحیمی‌فر، شهین مرادی پور، مهر انگیز خوشبخت و آقایان محسن اسماعیلی، قاسم همدی، حسن قنبرآبادی، ابراهیم صنیعی و عمران محمودی دانشجویان رشته آبخیزداری مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، که با مرور بخشی از کتاب به ما در انتقال و تفهیم بهتر مطالب آن یاری رساندند، سپاسگزاری می‌شود. از سرکار خانم سحر بهنودی به خاطر قراردادن نسخه اولیه پیشنهادیه پایان‌نامه کمال تشکر را داریم. همچنین از زحمات خانم‌ها مرضیه بای و اقدس آقابابائیان و جناب آقای مهندس نبی بساط نیا که طراحی جلد کتاب با کمک ایشان صورت گرفت قدردانی می‌گردد. از آنجایی که هیچ اثری

خالی از اشکال نیست، لذا کتاب حاضر نیز از این امر مستثنی نمی‌باشد. بنابراین پدید آورندگان کتاب از کلیه اساتید، صاحب‌نظران و دانشجویان گرامی استدعا دارند که نظرات، پیشنهادات خود را دریغ نفرمایند تا در چاپ‌های بعدی، این پیشنهادات مورد توجه قرار گرفته و موجب غنای بیشتر مطالب کتاب گردد.

مترجمین

پاییز ۱۳۸۹

www.ketab.ir